

זמני כניסה ויציאת השבת
לפי אופק נתיבות:
הדלקת נרות: 16:16*
צאת השבת: 17:22
רבינו תם: 17:57
שבת שלום וטובורך !!!

* 30 דק' קודם השקיעה

הפיקוד האם - הגנה מפני השפעות חיצוניות

פנינה לנשמה

תפקיד האם - הגנה מפני השפעות חיצוניות

התפקיד הכללי של האב הוא לבנות, ואילו תפקידה של האם להגן. הבה ונראה מה מספרת לנו התורה על האמהות הקדושות של עם ישראל. ראשית - שרה אמנו. היא מבקשת מבעלה אברהם: "גרש האמה הזאת ואת בנה". תפקידה היה להגן על קדושתו של יצחק אבינו. זו היתה גם עבודתה של רבקה; היא כל הזמן טיכסה עצה כיצד להגן על יעקב מפני עשו אחיו. וכשבא עשו לקבל את הברכות מיצחק, היא מכריחה את יעקב להיכנס אל יצחק במקומו. לאחר מכן היא דואגת שיברח לבית לבן כדי שאחיו לא יהרגו, וכמו כן מביעה את דאגתה לפני יצחק בעלה, שחלילה לא יקח לו יעקב אשה מבנות חת. כל עבודתה היתה להגן. וכך גם רחל ולאה. יעקב בא ומודיע להן כי צריך לברוח מבית לבן אביהן, אלא שהוא חשש אולי הן לא יאותו לפגוע באביהן. אך הן ענו לו: "הלוא נכריות נחשבנו לד".

וזה עיקר תפקידה של האמא - להגן על הבית, לדאוג שלא יהיו בבית דברים פסולים, שלא יהיו לילדיהם חברים שיזיקו להם מבחינה רוחנית, והעיקר הוא על ידי צניעות, שזוהי המצוה שנועדה במיוחד להגנה על עמ"י.

נתאר לעצמנו שפורצת מלחמה ונפלים קרבנות אחר קרבנות, וכולם שואלים - היכן היא ההגנה? אם ישנם כה הרבה נופלים - סימן שקיימת פרצה כלשהי בהגנה! (נפש חיה)

התחלוקת ונושאתי

שימי לב אל הנשמה

בליבנו מפעם רגש עדין, רגש של בנות מלכים, אשר מרמז לנו לפעמים מה נכון לעשות, ומה אינו ראוי עבורנו. זכיתי להבחין בכך עוד בטרם למדתי הלכות צניעות בקביעות. השתדלתי להתלבש כראוי - לפי אמות המידה שהכרתי, אך את גדרי ההלכה לא ידעתי בבירור. הייתה לי חצאית אחת, שבכל פעם שלבשתי אותה הרגשתי לא בנוח. הייתה לי הרגשה שהיא קצת צרה מדי, אך לא ייחסתי לכך חשיבות. לפי הבנתי, היא הייתה כשרה לחלוטין וראויה ללבישה. באחת הפעמים, כאשר לבשתי אותה, עסקתי בניקיון הבית. נטלתי את בקבוק האקונומיקה במטרה לפזר ממנו במקום הרצוי, ולפתע חלפה בליבי מחשבה: הלא אני מתלבטת כל כך אם החצאית הזאת אכן כשרה, או שמא אינה רצויה לפני ד'... קשה לי מאוד לוותר עליה, אך אולי יעשה עימי ד' אות לטובה, ואם החצאית אינה ראויה ללבישה לבת ישראל, תיפגם מהאקונומיקה ותצא מכלל שימוש... וד' ברוב חסדיו שמע את זעקת ליבי, הכמה ומבקש לדעת את האמת. בחלקיק שניה שבו לא הבחנתי, נשמט לפתע בקבוק האקונומיקה, וניתז ממנו גם על החצאית, אשר כמובן הוכתמה ונפגמה... שמחה מלאה את ליבי לנוכח הנעשה. הלא אין שמחה כהתרת הספקות... כמובן, שלאחר מכן, פניתי לברר את ההלכה, ואכן נוכחתי לדעת, כי החצאית לא עמדה בגדרים שקבעו גדולי ישראל, ומה רב היה חסד ד' עימי, שסייע בעדי להפסיק ללובשה! (סיפור קטן מעשה גדול)

פינת ההלכה

חינוך הקטנות וצניעות במשחקים

- חובה לחנך את הבנות לצניעות כבר מגיל קטן דהיינו מגיל 3 (לדעת פוסקים רבים).
- יש ללמד את הבנות הקטנות לשים לב להיזהר מגילוי מקומות המכוסים אפילו באקראי, כגון: בקפיצה בחבל או בגומי וכדומה, ובכלל זה יש ללמדן לא לשיר ולצעוק תוך כדי המשחק כמו שמצוי במשחקים כאלו, מכיון שאינן נמצאות בבית ויש גברים שעוברים שם.
- יש למנוע את הבנות מרכיבה על אופניים, מכיון שדבר זה נוגד את דרכי הצניעות לבת ישראל הן מצד צורת הרכיבה והן מצד חשש גילוי המקומות המכוסים תוך כדי הרכיבה שהוא דבר מצוי מאוד.
- יש למנוע משחקים משותפים לבנים ובנות ביחד.
- חשוב לציין שצורת החינוך ובפרט בענייני צניעות צריך להעשות בדרכי נועם ובהסברה רכה ונעימה, על מנת שהדברים יתקבלו כראוי בלב הבנות.

שתפי אותנו גם את בסיפור היוזמה שלך לזכות הרבים
כתובת: tzniutw@gmail.com

סיפור לשבת

כוחה של תפילה

בתורתו, שיעשה לי נס ושישיב אותי לשיבת ולגמרא משוב חיי!
שעה ארוכה, בכיתי כמו תינוק, מנותק מכל הסביבה. פשוט ביקשתי בכל הכח, התחננתי שוב ושוב. בכיתי עד שהרגשתי שבורא עולם שמע את תפילתי והנס קרוב.

רק אז הסכמתי לעזוב, כשאמרתי לאמי שאין לי ספק שאני בדרך הנכונה, אני מרגיש שהתפילה שלי פתחה לי את הפתח, פרצה לי את השער, רק עדיין אינני יודע איך זה יקרה...

ואז הפצעת בשערי המקום בו שהינו. בורא עולם שומע קול בכיות הביא אותך לשם ברגע הנכון, ולא רק שהגעת - אלא עיניך זיהו את המצוקה, ורחמיך נכמרו עליי. אז כנראה שלא טעיתי בתחושתי שבורא עולם שמע את קול תפילתי!

ר' חיים התרגש, דמעות זלגו מעיניו. לפתע הבין שהוא לא רק נענה לבקשת האם, בורא עולם שלח אותו להחיש ישועה נכספת לבחור שהתפלל, חפץ להתעלות בתורה ונראה כי הכל סוגר עליו. לבקשת הבחור, נענה ואמר כי גם עכשיו יעברו דרך בארדיטשוב, שם יעלו שוב לציונו של הצדיק, כשהפעם השתפך הבחור בדמעות התרגשות וגילה, בהודאה עמוקה...

סיפור נפלא זה, שהופיע בגיליון 'כולנו יודעי שמך' בעדות אישית מפי ר' חיים, פותח לנו צוהר להבנה עד היכן מגיע כוחה של תפילה. הנה כי כן, בחור שהיה 'נעול' באוקראינה תקופה ארוכה, ללא אופק של אור בקצה המנהרה, חסר סיכוי להיחלץ מהמצוקה - ובשופכו שיח, מכל הלב ומעומק הלב, בדמעות שלישי ובתחנון עיקש, בורא עולם שלח לו את האיש הנכון למקום הנכון ברגע הנכון, לחלצו ולהושיעו, ללוותו ולתומכו, להביאו עד לשערי הישיבה...

ולא פחות מכך, הסיפור הזה מאיר את כח התפילה מול קשיים רוחניים, גם כשיש חשק ללמוד ולא מצליחים, או גם כשמצליחים ואין חשק, או גם כשאין חשק ולא מצליחים...
כח התפילה הוא עצום, להחיש ישועה לכל יהודי באשר הוא. אחים יקרים, הבה נשפוך שיח לפני ה' מכל הלב, ונזכה שהוא יקבל ברחמים וברצון את תפילתנו!

(פניני פרשת שבוע)

שהוא רצה זה לחזור לישיבה, עד כדי כך שהבטיח שהוא כבר לא עובר איתנו למקום אחד במסע נדודינו, מכאן הוא ממשיך רק למקום אחד - רק לישיבה! אבל אני יודעת שאין לו ברירה... 'נאנחה האם... לכו של ר' חיים נכמר, ועל אתר הגיב: 'אם בנך כל כך חפץ לעסוק בתורה, וכל מה שצריך זה את הכסף ומישהו שישגיח עליו בדרך - הנני. אני כאן. אממן עבורו את הטיסה, אקנה לו ביגוד, אפילו אצייד אותו בדמי כיס, והוא יתלווה אליי בטיסה בחזרתי ארצה. הנני מבטיחך נאמנה כי אקח אותו עד לשערי הישיבה בה יוכל ללמוד תורה, כרצונו וכשאיפתו!'

לבה של האם ניתר בהתרגשות, היא התקשתה להאמין. 'באמת? !?!?! - שאלה בתמיהה מהולה בתקווה גדולה, 'אתה לוקח אחריות? תדאג לו לטיסה ולכל מחסורו, ותביא אותו עד לישיבה כדי שיוכל ללמוד תורה?' - שאלה שוב בחוסר אמון. ור' חיים הנהן בראשו, אישר את הפרטים. הוא אינו מסוגל להתעלם מהמצוקה שלנגד עיניו! לנוכח זאת נעתרה האם, ובישרה לבנה את הבשורה המרגשת, כי האורח הזר נטל עליו את האחריות, הוא יממן את כל העניין וידאג לכל צרכיו. לפיכך, לא היתה עוד מניעה כי הבחור יצטרף למסעו של ר' חיים לקברי הצדיקים, וכשיצאו לדרך ושוחחו - גילה הבחור כיצד הנס קרה:

'אתמול' סיפר הבחור, 'נסענו במשך כל היום לקברי צדיקים בסביבה. התחנה האחרונה שלנו היתה בבארדיטשוב, ושם התבשרה אמי על כך ששוב נאלצים אנו לנדוד מהמקום בו אנו שוהים, לתחנה אחרת. כששמעתי זאת החלטתי שזה כבר בלתי אפשרי, אינני מעוניין בנדודים נוספים, רצוני להגיע לישיבה וללמוד תורה!'

אמא היתה שותפה לרצון, אבל הסבירה לי שוב, בפעם האלף, שלנוכח המצב זה פשוט בלתי אפשרי. ואז, בהחלטה של רגע, החלטתי לבקש על כך בציונו של סניגורן של ישראל, הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע, שם התפרצתי בבכי תוך השתטחות על הציון. בכיתי מכל הלב וביקשתי מאבא שבשמים שיחוס עליי, אינני מסוגל עוד לעמוד במסע הנדודים הזה, רצוני שיפתח לי פתח לעסוק

היה זה בחודש אדר ב' תשע"ט, עת יהודי בשם ר' חיים ר. החליט לטוס ולהשתטח על קברי צדיקים באוקראינה. לאחר טיסה קצרה נחת בקייב, משם המשיך לבית חב"ד בעיירה סמוכה, שם תכנן ללון את לינת הלילה - כשלמחרת ימשיך במסעו.

עוד באותו ערב, הבחין במשפחה מארץ ישראל שניכר עליה כי היא שוהה כאן מזה זמן רב, ומה שעוד יותר מתמיה הוא - שנמצא עימם בנס, נער כבן 15 שאמור להימצא בישיבה, ונראה כי גם הוא כבר כאן פרק זמן ארוך...

הוא החל בשיחה עם הבחור, ועד מהרה נפתח סגור לבו, ובדמעות שלישי ביכה את מצבו. הוא סיפר כי הוא חפץ ומשתוקק לחזור לארץ וללמוד בישיבה כבעבר, אלא שתלאות החיים 'הבריחו' את בני משפחתו לאוקראינה, בשל קשיים משפטיים העומדים ותלויים נגד אביו. הוא חשב שהם ישהו באוקראינה תקופה קצרה בלבד, אך זו הולכת ומתארכת...

בשלב מסוים בשיחה, נשבר הנער והחל לבכות: 'אני רוצה לחזור ללמוד בישיבה, רוצה בכל לבי. גם הוריי מבינים שעליהם להתעכב כאן עוד זמן ממושך, וניאותו 'לשחרר' אותי ולהשיב אותי לישיבה בה למדתי. אלא שאין להם כל דרך לרכוש עבורי כרטיס טיסה, ואין מי שישגיח עליי בדרך. לפיכך אני תקוע כאן, בודד וגלמוד, מחפש דרך להיחלץ ולשוב לעסוק בתורה בישיבה, ללא הצלחה!' - סיכם הבחור ופרץ בבכי מר...

לבו של ר' חיים נשבר. כמה קשה לראות בחור שכל חפצו לעסוק בתורה, והוא לא יכול, לא מסוגל. הוא החליט להקל מעליו קצת, ולפיכך, למחרת בשעת בוקר, הזמין את הנער ואמו להצטרף למסעו לקברי הצדיקים, כדי להעסיק אותם ליום אחד לפחות. אולם האם סירבה בנימוס, בהסבירה כי כל העת נאלצים הם לברוח ממקום למקום, וכבר היום הם מתעתדים לארוז את מזוודותיהם, ולנסוע לעיירה מרוחקת - שם ישהו תקופת מה, ואז ישוּבו הנה, כדרכם לנדוד בין מקומות שונים...

ר' חיים לא הצליח להכיל את עומק הכאב שנשב מקולה של האם השבורה, שתיארה את העובר עליה, על בעלה, ועל בנם האהוב. 'כל מה

קוה אל ה'

"ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את ה'"

לאה מצינו שנתנה הודאה לה' בהיוולד לה בן, הגם שכך הוא הטבע וההרגל, בכל זאת לא תלתה במקרה וטבע אלא הודתה לה' על שילדה.

בהודאה מסוג זה לאה היתה הראשונה, ושכחיה חכמים על כך. וסיים הכתב סופר 'והוא פירוש נכון'. באמת אמיתי ויסודי לכל החיים.

מעשה באדם שהלך בדרכו ופגע בו רכב, וברוך ה' ניצל בנס ונשאר שלם בגופו. למחרת, הגיע לבית הכנסת והביא עמו 'לחיים'. הוא חילק לאנשים וסיפר על הנס שקרה עמו. למחרת, הביא מתפלל נוסף בבית הכנסת 'לחיים' על נס שקרה לו. התפלאו האנשים על הניסים שהתרחשו יום אחר יום לאנשי בית הכנסת, נתקבצו ובאו אליו לשמוע איזה נס קרה עמו? אמר להם הלכתי בדרך, עברתי את הכביש ולא קרה עימי כלום! ועל זה אני מודה לה'!!

אם נשכיל להתבונן בענין זה, הרי שכל צורת החיים וההרגשה תשתנה מיד. כמה שמחה תמלא את יעודנו ונפשנו, על חיינו המסורים ביד ה' שבידיו הכל בכל מכל כל. נוכל להוריד מעל כתפינו טונות של דאגה כאשר נחיה בהרגשה גבוהה ומרוממת זו, שגם כשח"ו ישנן צרה או מכאוב, נהיה נסוכים בהרבה תקוה ובטחון בה'.

(לקראת שבת מלכתא)

אמרו חז"ל: 'לא היה אדם שהודה לה' עד שבאה לאה והודתה' (ברכות ז), שנאמר: "הפעם אודה את ה'", ויש לתמוה, וכי לאה היא הראשונה שהודתה לה' על הנס שהיה עמה? הלא האבות הקדושים היו לפנייה והקריבו קרבנות ושכחו לה' על הניסים והנפלאות שהיו עמם?

ומבאר הכתב סופר: אמרו חז"ל 'הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף' (שבת קיח), והכוונה שכאשר אדם רואה שנעשה לו נס שלא בדרך הטבע – מוצא עצמו מחויב להודות לה' ולספר גבורותיו, אבל על דברים שנעשו לו בדרך הטבע אינו מתעורר להודות לה', שזה נראה לו כמנהג העולם ומציאות הטבע, והרי אמרו רבותינו "כל הנשמה תהלל קה" על כל נשימה ונשימה יש צורך להודות לה', הגם שזהו מחויב המציאות, דלולי זה לא יחיה, ואין בזה דבר שמחוץ לטבע, בכל זאת צריך להודות על כל נשימה ונשימה. ולכן מי שאינו אומר בכל יום רק את ההלל המסודר לנו להודות על נסים שעברו ונעשו לאבותינו במצרים, ואינו מודה על ניסי ה' וחסדיו המרובים בכל רגע ורגע, הרי זה מחרף ומגדף, שמראה בזה שאינו מכיר טובות ה' עליו וכל הטובות הם מצד שעולם כמנהגו נוהג.

אברהם ויצחק הודו ושכחו לה', אבל כיון שנעשו להם נסים שלא בדרך הטבע אין כל חידוש בכך שמצאו עצמם מחויבים להודות ולשבח ולזכות לפני ה', אבל אצל

נצור לשונך

מוסר סנדלר בעיירה יהודית

הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל סיפר על מקרה שהיה עד לו בצעירותו. כשנכנס אל ביתו של סנדלר ליטול את מנעליו מתיקון, נכנס עימו אדם נוסף, הראה לסנדלר את נעליו המרופטות ואמר שהסנדלר המתחרה בעיירה ניסה לתקן, ולא הועיל. הסנדלר תחת שיהנה מדברי הלשון הרע על מתחרהו, ומכך שכתוצאה מגנותו הוא מרוויח לקוח ואולי לקוחות רבים, הזדעזע מאמירת הלשון הרע, זרק אותו מחנותו ואמר: "נעלים של בעל לשון הרע – אינני מתקן!" (הפה קודש קודשים)

הלכה להתלונן על נהג מונית בפני החברה המעסיקה

שאלה: במהלך נסיעה במונית, נתקלתי בהתנהגות שלילית וביחס גרוע מצד הנהג. הוא סירב לנסוע בכביש שאנחנו ביקשנו, ענה לנו בצורה בוטה ומזלזלת ואפילו צעק עלינו. הוא גם נסע במהירות מופרזת ולא נענה לבקשתנו להאט. מדובר בנהג העובד בחברה גדולה, שבשירותיה משתמשים רבים מתושבי העיר.

האם מותר לי להתלונן על הנהג, כשמטרתה היא שלקוחות אחרים לא יסבלו ממנו כפי שאנחנו סבלנו?

תשובה: לפי תיאור התנהגותו של הנהג שבשאלה, ברור שלא יעזרו דיבורים ולא תוכחות כדי שהוא ישנה ויטיב את דרכו. בנוסף, בלתי אפשרי יהיה מצד השואל (הנוסע) לעקוב אחר הנהג, כדי לוודא שהוא אכן משפר את התנהגותו.

לאור זאת על השואל להתלונן בחברה על הנהג הזה, אולם יזהר מאוד לכוון לתועלת ולא לשם נקמה, ולא להגזים יותר ממה שאכן היה במציאות. (משיב שלום)

י' בסלו

היכולת הצדיקים

י"ד כסלו

רבי אבן עזירא הי"ד זצ"ל

רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' פינחס בן מזל ז"ל

נלב"ע א' כסלו תשפ"א

ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ניצנה בת יפה ז"ל

נלב"ע י"ד חשוון תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

רחל רשל בת אימ'ה ז"ל

נלב"ע ט' אייר תשפ"א

ת.נ.צ.ב.ה

שביבי אור

רק תתחיל, ודי' יעזור!

מרחק של שעה הליכה, הוי אומר לקום בעוד לילה ולצעוד שעה בעיר לא מוכרת, בחשכה! אבל רוחו של רבי צדקה לא נפלה בו. "לא נורא", אמר למארחו, "אשכים קום שעה מוקדם יותר, ואצא לדרך!"

עשה כן. קם באשמורת הבוקר, נטל את טליתו ותפיליו, ויצא לבדו אל הרחוב החשוך, האפל והזר לו. החל ללכת, והנה אור קלוש בוקע מרחוק. התקרב, וראה שזהו בית כנסת – בית הכנסת על שם הגר"א, ברחוב הירקון – והוא פתוח בשעה זו של הלילה. נכנס פנימה, ומצא אנשים לומדים. שאל: "אימתי מתפללים כאן?" וענו לו: "בעוד כשעה, תפילת ותיקין!"...

שמח רבי צדקה שמחה גדולה, ואמר: "ראו והתבוננו! היצר הרע ביקש להכשילני ולרפות את ידי, והשכיח ממארחי את העובדה כי בסמוך לביתו מתקיים מניין כוונתיקין. אולם, אך התגברתי על העצלות ויצאתי לדרך – ומיד נקרה בית הכנסת לקראתי!"...

והרי עקרון זה חייב להדריך את כולנו, כל אחד ואחד. הקושי הוא רק למראית עין, ורק בצעד הראשון. נעשה את הצעד הראשון – ויעזורנו מן השמים לאין שיעור!!!
(מעייני השבוע)

יעקב אבינו הולך לחרן, להקים משפחה ולייסד את בית ישראל. הוא עובר על פני השומרון, חוצה את עמק בית שאן, מעפיל בגליל, עולה לגולן, מגיע עד חרן – ולפתע נזכר: רגע, הרי עברתי על פני הר המוריה, מקום שהתפללו בו אבותי! איך לא עצרתי להתפלל בו? החליט לשוב על עקבותיו. ואמרו חז"ל: ברגע שפנה לשוב – הכל קרה: הדרך קפצה לו, הר המוריה נעקר ממקומו ובא לקראתו, השמש שקעה שלא בעונתה, והוא זכה למחזה הסולם ולהבטחות הנצח הכלולות בו.

הוי אומר: הכל תלוי בצעד הראשון! רק תתחיל ללכת – ומן השמים יבואו לקראתך במידה גדושה!

לקח זה לימד הגאון רבי צדקה חוצין זצ"ל, ראש רבני העדה הבבלית בירושלים, ממעשה שארע בו עצמו, וכך היה המעשה:

מימיו לא החסיר רבי צדקה תפילת ותיקין עם שחר. אך פעם נקלע ללינת לילה בתל אביב. שאל את בעל האכסניה: "אמור נא לי, האם יש כאן, בקרבת מקום, בית כנסת שמתקיים בו מניין כוונתיקין?"

השיה הלה: "לא, בקירבת מקום אין. רק בריחוק מקום, מהלך שעה תמימה!"

חכמת נשים

פרימוס ישן – נושן

סיפר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: העובדה שמו"ח מרן הגרי"ש משכים מידי לילה בשעה 3, ידועה כבר לכל. אבל לא רבים יודעים שחמותי הצדקנית, הרבנית אלישיב ע"ה, עזרתו בקודש של בעלה הגדול, היתה קמה כל לילה יחד עם בעלה, ברן יחד כוכבי שחר, ומכינה לו כוס קפה מהביל. היא היתה עושה זאת בפרימוס הישן נושן שהיה בביתם, ותהליך החימום של המים התבצע בצורה איטית ופשוטה מאוד. לא פעם שאלו בני הבית את האמא הגדולה, מדוע היא אינה קונה 'טרמוס', שבו אפשר לאחסן את המים החמים, ולשומרם בחמימותם עד שעת השימוש, דבר שיחסוך לה את הקימה בשעה כל כך מוקדמת: "הלא כך תוכלי, אמא, טרם עלותך על יצועך, להכין לאבא את המים בטרמוס על השולחן, ולהמשיך לישון עד הבוקר", אמרו.

את דברי תשובתה של הרבנית אלישיב ע"ה, יש להשמיע כיום בפני הדור הצעיר, שלמד לפנק את עצמו בדברי מותרות. לא אוותר על מלאכת הקודש הזו, השיבה חמותי לבנותיה. "כל כולי חיה מהעובדה הזו, של שימוש תלמיד חכם גדול כמו אבא. זה מחיה אותי ומעניק לי קדושה ושפע של עונג רוחני, כמותו לא אוכל להשיג, אם אכין את המים בטרמוס כפי שהצעתן לי, בנותיי..."

זו גם היתה הסיבה, שהרבנית לא היתה מוכנה למסור את המלאכה הזו לאף אחד אחר, עד זקנה ושיבה המשיכה לשרת את בעלה הגדול בצורה זו, והיתה קמה יחד עימו, יבדל לחיים טובים וארוכים, ומכינה לו את כוס הקפה.

אבל היתה בקימה של הרבנית בשעה מוקדמת כל כך, מטרה נוספת, והיא, לעודד את בעלה בלימודו. "הרי אבא רואה שאני מתאמצת לקום בשבילו, ולהכין לו את כוס הקפה, ומזה גופא הוא מתעודד בלימודו, בראותו שגם אשתו מרגישה את עצמה שותפה לענין הלימוד", אמרה תמיד לבנותיה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' חיים חתנתו בן ביה ז"ל
נלב"ע ג' סיון תשס"ה
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת
מזל בת סוליקה ז"ל
נלב"ע י"ח אלול תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' עמרם בן פרחא ז"ל
נלב"ע י"ד שבט תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת
רחל בת תמו ז"ל
נלב"ע ד' טבת תשס"ו
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' דוד בן רחל ז"ל
נלב"ע ט"ז אלול תשד"מ
ת.נ.צ.ב.ה